

נקודה מתוך הפרשה - בָּלָק

בפרשתן (במדבר כב, ו) מבקש בלק מבלעם: "ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני אולי אוכל נכה בו וגו'". ואולי רמזו כאן, שבלק היה ירא שיעברו נציצות דקדושה שבו לעם ישראל. בדומה לנציצות הקדושה שהיו בעשו (ציד בפיו סוד תושב"ע) ועברו ליעקב.

ביאור מוריני הרב שליט"א

אמרו חז"ל (תנחומא ישן, ו) "כי עצום הוא ממני", לא שהן גיבורים ממני, ולא חיילותיהן מרובין משלי, אלא שהן נוצחין "בפיהם", מה שאיני יכול לעשות. ועוד אמרו (לקח טוב, על אתר) שלח לו אינם נלחמים לא בחרב ולא בחיצים אלא בשם אלהיהם. (וע"ע תרגומים על אתר.)

ולכך בא (בלק) לצרף עימו את בלעם, שכוחו בפיו. לצרף כח מעשה של בלק עם כח פה של בלעם. כמ"ש (מדרש הגדול) "אולי אוכל נכה בו", א"ר תנחום בן חנילאי, למה היו בלק ובלעם דומין באותה שעה, לשני טבחים, שאחד יודע לשחוט ואחד יודע לנתח, אמר השוחט למנתח אני שוחט ואתה מנתח, ואני ואתה נתקן את הבשר. כך אמר בלק לבלעם אתה קלל (במקום ששוחטים ששם כח הדיבור ששורשו בגרון) ואני בחרב, ונאבדם מן העולם.

ושורש כוחות אלו ביעקב ועשו. יעקב - "הקול קול יעקב", כוחו בפיו. ועשו - "איש שדה", כוחו במעשיו. ובא (עשו) לגנוב את כוח פיו של יעקב, "כי ציד בפיו". ועי"ז רצה עשו לצרף כח מעשיו עם כח פיו. וכמו כן רצה בלק, לעשות כנגד ישראל.

וביאור "ממני", אמרו (זוה"ק ח"ג, קצח ע"א - ב) וכי עד ההוא שעתא אגחו ביה קרבה ונצחו ליה, באן אתר אערעו בחרבא דלהון והוא כגברין לאתחזא. גבורתא דלהון, מאי "כי עצום הוא ממנו", אלא ההוא רשע חכים הוה וחזי למרחוק, חמא לדוד מלכא דאתי מרות המואביה (שרות הוה מזרעו של בלק) גיבר תקיף כאריה, ועביד קרבין תקיפין ונצח למואב ושוי לון תחות רגליו, אמר "עצום הוא" ההוא דורתא ההוא גבורתא, חד מלכא דלהון מינן יפוק לשיצאה למואב.

והבן שבלק בא להילחם עם ישראל 'מכח' זרעו דוד, שיוצא אף ממנו ודו"ק.

והבן שדוד נלחם נגד גלית שקלל בפיו את ישראל, וכוחו מכח בלעם ושורשו עשו, שכוחם בפה דקלקול. וכנגדם נלחם דוד במעשה, ולקח כח זה מבלק שהוא מזרעו, כח מעשה והכניע כח הפה של גלית. ועי"ז צירף כח הפה עם כח המעשה, והחזירו לקדושה. וכנגדו ממש, כדברי הזוה"ק בא בלק לצרף עימו את בלעם, צירוף כח הדיבור עם כח המעשה דקלקול, כנ"ל.

וכתיב (שם, פסוק ז) "אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר". ובקלקול 'יואר' לשון ארה - קללה. אולם נתהפך הקללה לברכה, ונעשה מאמר לשון ארה קללה, ללשון 'יואר' יקבל וישיג הארה. וזהו עומק מ"ש חז"ל (לקח טוב), "ארה לי" - פיהם של רשעים מכשילם, שנאמר "ארה לי" ולא קלל (ופשטות שאמר 'לי'). ולהנ"ל ביאורו שנעשה מהקללה הארה, אור. וזה מכוחו של ישראל שדבקים בתורה אור. והארה זו איחדה את כח הדיבור עם כח המעשה, תורה ומצוות, נר מצוה ותורה אור.

תוכן הגיליון

עמוד א'	נקודה מתוך הפרשה
עמוד ב'	ליקוטים
עמוד ד'	עץ חיים עם ביאור בלבבי - שער הפרצופים דרשה ד'
עמוד ז'	עץ חיים עם פירושים על התורה - ועל העבודה
עמוד ח'	צורת אדם

צורת אדם בנושא

עין - הגוונים שבעין!
יום שלישי ט' אלו
רח' הרב בלוי 33
ירושלים

בלבביפדיה עבודת ה'

יתקיים כל יום חמישי
רח' הרב בלוי 33
ירושלים 20:30

בלבביפדיה מחשבה

יתקיים כל יום רבעי
רח' קדמון 4 חולון 20:30

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מוריני הרב שליט"א
ב'קול הלשון'
ישראל 073.295.1245
USA 605.313.6660

© כל הזכויות שמורות
מערכת 'בלבבי משכן אבנה'
טלפון 052.763.8588
פקס 03.548.0529
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון
ברוא"ל
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון
בפקס 03.548.0529

כל החומר
[זולת מדור הליקוטים והשר'ת]
שמופיע בגיליונות
מידי שבוע
יוצא לאור לראשונה

רכישת ספרי הרב
ספרי אברמוביץ'
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
USA 605-313-6660
books2270@gmail.com

וירא בלק בן צפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי ויגר מואב מפני העם וגו' הנה עם יצא ממצרים

רק מונע אותם שהם לא יתקדמו הלאה מהמקום שהם נמצאים עכשיו אל תוך גבולו, אלא הוא בא למנוע אותם מהשורש ע"י רצונו להחזירם למצרים – וזה דייקא מה שמונח ב"הנה עם יצא ממצרים" – שהוא בא להחזיר אותם למצרים. ולא דווקא כפשוטו, להחזיר אותם בפועל למצרים, אלא להחזיר אותם למדרגת מצרים, לתפיסת מצרים. (אאלפך חכמה - מחשבה, בלק)

בלק רואה את עם ישראל שיצא ממצרים והולך להיכנס לארץ ישראל והוא שוכר את בלעם שיקללם. **וכפשוטו** כמו שאומרים חז"ל, בלק רואה את עם ישראל שהם נלחמים בסיחון ועוג ופורצים את גבולם, והוא חושש שמא הם יפרצו גם את גבולו, ולכן הוא קורא לבלעם לקלל את בני ישראל בכדי שבני ישראל לא יוכלו לפרוץ את גבולו. **ובעומק** יותר, בלק לא בא רק למנוע שבני ישראל לא יעברו דרכו אלא הוא ניסה למנוע את זה מהשורש, כלומר, הוא לא

בלעם

יודע לכוין את הזמן שהקב"ה כועס. **על** בלעם נאמר 'רגזן - אין בידו אלא רגזנותו'. זה כל מהותו של דעת עליון של בלעם, זה כל מה שיש לו – יש לו רק את רגזנותו, אפילו דעת בהמתו לא ידע, וא"כ מה הדעת העליון שהיה לו? הוא רק יודע איך לכוין השעה שהקב"ה כועס. זה כל דעתו. 'רגזן – אין בידו אלא רגזנותו'.

... משה בגמטריא רצון. ההיפוך של משה – זה בלעם. השורש של משה היה ב'בתחילה עלה ברצונו' שלפני הצמצום והחלל הפנוי. ואיפה שורשו של בלעם? ב'ראה שאין העולם מתקיים', במקום בחורבן. ולכן כוחו של בלעם הוא לקחת דבר קיים ולקלל אותו. מה הכח לקלל דבר? להפוך דבר קיים לדבר בטל, מכח 'ראה שאין העולם מתקיים'.

ועל זה בעומק בלעם נקרא סתום העין. "כעס עיני", הכעס נאמר הרבה פעמים ביחס לעין, ומה השייכות של כעס לעינים? כי הכעס שורשו ב'ראה שאין העולם מתקיים', היפוך 'אסתכל' באורייתא וברא עלמא' יש 'ראה שאין העולם מתקיים', כלומר כביכול שהוא ית' כיסה את עיניו, ולכן 'ראה שאין העולם מתקיים'. זה שורש כח 'סתום העין' של בלעם. כעס זה נוטריקון כיסוי ע', כיסוי על העין. 'ראה שאין העולם מתקיים' - זה שורש מדת הכעס.

זה העומק של "רגע באפו חיים ברצונו". למה זה רגע? כי

ה'זה לעומת זה' למשה הוא בלעם, ועל בלעם נאמר "ולא קם נביא בישראל עוד כמשה" – 'אבל באומות העולם קם, והוא - בלעם'. על בלעם אומרים חז"ל (ברכות נח.) שהוא היה יודע לכוין את השעה שהקב"ה כועס שנקרא רגע זעמו של הקב"ה. הרי שההיפוך של משה רבינו, בלעם שמתנגד למשה רבינו, הוא גילוי הכעס.

הכעס בא אחרי מיתת משה וכמו שאמר משה לכלל ישראל "אחרי מותי וכו' כי תעשו הרע וכו' להכעיסו במעשה ידיכם", אבל מזה נשתלשל שגם כאשר הוא חי הוא נפל לכעס. בלעם התנגד למשה, ובלעם יודע את השעה שבו הקב"ה כועס. ההסתלקות הגמורה של משה מביא לידי כעס בכללות כנסת ישראל "להכעיסו במעשה ידיכם".

וא"כ הגילוי של משה הוא ריצוי הכעס, זה מידתו של משה שהיה מרצה את כעסו של הבורא [משה בגמטריא רצון] והקליפה המתנגד איליו הוא הכעס, הן בחייו מכח בלעם שהוא ה"זה לעומת זה" כנגד משה, והן בהסתלקותו, ששורשם חד. **...בלעם** היה "יודע דעת עליון". מהי דעת עליון הזו של בלעם? אומרת הגמרא במסכת ברכות, שבלעם ידע הרגע שבו הקב"ה כועס על עם ישראל. כלומר, זהו כל הדעת עליון של בלעם – הוא יודע הרגע שבו הקב"ה כועס. ברור שמכח הכעס שלו, הוא עלה למעלה, ועל ידי כן היה יודע דעת עליון. אבל איזה ידיעה התגלה לו? זה כל הידיעה של בלעם – הוא

* ובדקות, לכן דייקא בלק יוצא לגבולות ארצו לקראת בלעם כמו שנאמר בקרא "וישמע בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו אל עיר מואב אשר על גבול ארנון אשר בקצה הגבול" (במדבר כב, לו) ע"מ לחזק ולתקן את מקום הגבול.

מקור הכעס הגמור. אלא, בשורש דשורש, רק כאשר מתגלה 'ראה שאין העולם מתקיים', עולם התוהו, זה היה חזרת העולם למדרגת חלל. והחלל השורשי כל ענינו אינו אלא לרגע אחד. ומיד אחרי הרגע הזה, מה מתגלה? "חיים ברצונו" - הנבראים, שהשורש של כולם הוא במשה בגמטריא רצון. זה נקרא 'שיתף עמו מדת הרחמים' שמכח כך הבריאה יכול להתקיים. (דע את מידותיך 090 אש - כעס)

בתחילה אורו ית' ממלא את הכל, ואחרי כן ברא את החלל ומיד אחרי כן ברא הנבראים. הזמן של החלל היה רק רגע. ב'ראה שאין העולם מתקיים', חוזר החלל, אבל רק לרגע. זה בעומק "רגע באפו". זה השורש לאותו חלל, וזה בשורש כעס. **בדקות**, כל הכעס מושרש בכך ש'ראה שאין העולם מתקיים', שהחזיר את העולם לחלל. החלל כשלעצמה אינו

ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי

בלעם על בני ישראל במעשה דשיטים לזנות את בנות מואב, שהרי ההגדרה של מי שבא על בת אל-נכר היא 'מבלבל זרעו' כיון שהוא מערב את זרעו במי שלא לו, ושורש הבלבול הזה נעשה מהצירוף של בלק ובלעם, שגרם לתערובת של גויים בתוך בני ישראל.

כלומר - יש אופן של תערובת ע"י גרים שמצטרפים לכנסת ישראל באופן של 'ערב-זעיר' ובאופן של 'ערב-רב', ויש אופן של תערובת ע"י שבני ישראל יוצאים החוצה אל בנות מואב שגורם ל'מבלבל זרעו', לתערובת בזרעו, והאופן הנוסף הזה לקלקל את בני ישראל נעשה מכח צירופם של בלק ובלעם אהדדי. (אאלפך חכמה - מחשבה, בלק)

יש את היחס של בלק לעצמו² שמתנגד לישראל, ויש את היחס של בלק ובלעם שהם מצטרפים ומתחברים יחד אהדדי להתנגד לישראל. זה מה שמתגלה בשתי האותיות הראשונות של שמם בלעם ובלק שע"י התחברותם יחד, זה עולה בלב, כי כח הבלבול דקלקול מתגלה מהצירוף של בלק ובלעם אהדדי, וע"ז אומרים חז"ל שמכנגד הקב"ה בלבב את עצתם ואומרים ע"ז רבותינו להדיא שהאותיות של בלק בלעם יחד עולה בלבב עמק, כי הקב"ה בלבב את עומק עצתם ומחשבתם להרע לבני ישראל.

ומ"מ א"כ, כשמתגלה ה'בלבל' מצד הקלקול במה שבלק ובלעם הצטרפו יחד ב'בלבל', הם מגלים בזה את כח הבלבול בבני ישראל, וזה עוד עומק נוסף בהתנגדות שלהם לישראל, - והעומק הגמור של כח הבלבול זה מה שמתגלה לבסוף בעצת

ועמֶה הנְּגִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי לְכֹה אִיעֲצֶנּוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמֶּךָ בְּאַתְרֵי הַיָּמִים

ריבוי מאכלים (לחם דקלקול) - כפי שלא היה מימי קדם!

וכל זה, מכח עצת בלעם הרשע!

והבן עוד שמשה רבינו נקבר דייקא (דברים לד, ו) מול בְּיַת פְּעֹזֵר, כמבוא ברש"י (על אתר) לכפר על מעשה פעור (משה לעומת בלעם, כנ"ל).

אולם השתא שנתגלה עצת בלעם ביתר שאת ויתר עוז, עבודת השעה להינצל מעצת אותו הרשע הוא לא להסתפק בגילוי תורתו של משה בלבד, אלא גם כן להתחבר לעומק תורתו של משיח, שהיא היא שער הנו"ן [דקדושה].³ (מבט פנימי - מלחמה 010 בלעם)

וביאר בספר עטרת ישועה (ויחי אות יח) וז"ל, ונודע דברית הלשון הוא פגם הברית, ע"כ מצינו בעצה של בלעם לְכֹה אִיעֲצֶנּוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמֶּךָ בְּאַתְרֵי הַיָּמִים, כי "בְּאַתְרֵי הַיָּמִים" עולה לשון מכריע, היינו לקלקל ברית הלשון, ועי"ז גם ברית המעור, וזאת היתה עצת בלעם עכ"ל. **ותן** את לבך להבין מהנעשה כעת במלחמה של אחרית הימים בעיניים אלו:

לשה"ר ('פה' דקלקול) - שנעשה ריבוי של דיבור שלא היה מאז ומעולם!

פגם המעור ('אכילה' דקלקול) - כפי שלא היה מתולדות עולם!

² ובפרטות יש את היחס של בלק בן צפור.

³ וכלשון חז"ל (נדרים לח). וז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם, וכולם נתנו למשה חסר אחת, שנאמר: ותחסרהו מעט מאלהים, עכ"ל.

⁴ ועין בהרחבה בבלבבי משכן אבנה ח"ט "תורת משה ותורת משיח". וכמו שהתבאר (מבט הפנימי 004).

שער הפרצופים דרוש ד'

לדרכו שלו. והיינו שהם ג' מהויות של התפרטות, ימין חסד, שמאל-גבורה, אמצע-רחמים.

השורש של ג' קוים הוא בעולם התיקון, דבעולם הנקודים היו באופן של חד סמכא ובתיקון נעשו ג' קוים, אולם עדיין לא נעשה באופן של פרצוף גמור כמו בחב"ד, אלא הם קוים המתפשטים, שאין בהם חיבור גמור אלא רק מכח קו האמצע המחברם, ונמצא שיש ביניהם צירוף, אבל כל אחד מתפשט לדרכו, והם הנהיגות מתחלפות בין חסד-דין-רחמים.

תפיסת החג"ת, החג"ת כולל את הנה"י, ולכן הוא מדרגת ו"ק, הם שורש לו' צדדים, ימין שמאל מעלה ומטה, ובזה מתגלה תפיסת פרצוף, שיש בו צירוף גמור, דהיינו שכל הו' צדדים מצטרפים למציאות אחת.

השתא נבאר את תפיסת החב"ד, דאינו בתפיסת קוים המתפשטים כל אחד לעצמו, ולא בתפיסת צירוף של צדדים, אלא הם תפיסת מוחין. כלומר תפיסת המוחין מגלה אחדות באופן שלם בסוד מוחין, שהמוחין מאירים בכל החלקים בתפיסה של מוחין.

מוחין בכללותם הם 'חכמה', בסוד 'כולם בחכמה עשית', כלומר כשמתגלים המוחין בשלמות הם אינם מתגלים רק במקום המוחין, אלא בכל מדרגה ומדרגה. בלשון אחרת והיינו הך, יש ה' מדרגות שהם עור בשר גידים ועצמות ומוח שבעצם, כלומר המוחין מאירים בכל מדרגה את המוח שבעצם, הוא סוד 'כולם בחכמה עשית', והבן.

והתפשטות המוחין היינו הדעת² שמתפשטת בכל הו"ק, בסוד 'לדעת בארץ דרכך', כי המוחין הם חב"ד, והדעת עולה עד הכתר, ולמעלה נשאר דעת עליון ולתתא יורד דעת תחתון שמתפשט בכל הו"ק, עד מד' רגת הנוק', ע"י התפשטות ה"ג וה"ס. נמצא כי החב"ד אינו מאיר במקומו שלו, אלא החב"ד מגלה איך בכל מדרגה ומדרגה מתגלה מציאות של מוחין.

ולכן רק כאשר יש בז"א את מדרגת החב"ד אז הוא ראוי לזווג, והיינו כשהוא מקבל מוחין דחיה, והיינו כי זווג הוא חיבור של כל החלקים, ואינו חיבור גרידא

אח"כ נעשה לו פרצוף אחר ג' מחב"ד דז"א ע"ד הנ"ל בכל חלקיו, ונקרא פרצוף פנימי המתלבש תוך פרצוף אמצעי בחג"ת דז"א, והרי נשלם עתה ז"א שלם בכל חלקיו, שהם ג' גופות זה תוך זה: בדרוש הקודם הרב ביאר את פרצוף הנה"י והחג"ת ועתה הוא מבאר את פרצוף החב"ד. ולשונו מורה על בחינת העובי, בסוד עתיק, שהם בבחינת זה בתוך זה, ולהלן הוא מבאר בסוד אריך, שהם זה ע"ג זה.

וראשון נקרא פרצוף דאחור ונקרא נה"י לבד כי כל ספירות הפרטיות כלולות מנה"י לבד אשר ע"כ זה פרצוף גבוה שליש הקומה. ופרצוף הב' נקרא חג"ת נקרא אמצעי כי כל ספירות הפרטות נכללין מחג"ת נה"י וזה גובה שליש האמצעי של קומת ז"א יותר מראשון. ופרצוף הג' נקרא פנימי ונקרא חב"ד יען כל ספירות הפרטות כלולות מט"ס חב"ד חג"ת נה"י וע"כ הוא גדול הקומה שליש יותר, וכל ג' אלו הם ג' לבושים ושלשתן יחד נקרא גוף שלם גמור אל הז"א, וזה גבוה מזה וזה גבוה מזה הכל ביחד הוא פרצוף א' ובתוכם נר"ן: הרב מסכם את ג' המדרגות, ומבאר בבחינת האורך, בסוד אריך, שהם זה ע"ג זה, זה גבוה מזה.

ועתה בדרך כללות כל הפרצוף האחור נקרא עיבור דנה"י, וכל פרצוף האמצעי נקרא פרצוף האמצעי דחג"ת דיניקה, וכל פרצוף הפנימי נקרא פרצוף דמוחין, וכשנש"לם זה אז ראוי לזווג, יען כי בכל ספירות מעשר ספירות פרטיות לא היו כוללים בחי' חב"ד כנ"ל רק זה הפרצוף הג' הנעשה מחב"ד דז"א שבכל ספירה וספירות פרטיות מהל' ספירות אשר בשלשתן היא כלולה מחב"ד חג"ת נה"י, ע"כ אלו הם מוחין ממש משא"כ באחרים והבן זה היטב: נסכם מה שנתבאר לעיל במהות תפיסת הנה"י והחג"ת, ונשלם את הביאור השתא במדרגת החב"ד.

תפיסת הנה"י הם בחינת רגלין, היא תפיסה של קוין, והיינו דבשורש יש רק קו אחד, וממנו נעשה ג' קוין, ומ' תגלה בקוין שהם הולכים ומתפשט כל אחד בקו שלו, ואינם מחוברים לגמרי בניהם, והיינו כי בודאי שיש בניהם חיבור מחמת הקו האמצע שהוא קו אחד המ' חברים³, אולם אינו חיבור גמור כבמדרגת החג"ת, אלא הוא חיבור שעדיין הם בתפיסת ג' קוים שכל אחד הולך

² דאם לא היה חיבור כלל אזי היו רק ב' קוים, והבן.

³ והבינה בין החכמה לדעת, ואכמ"ל.

ובזה תבין ענין הנשמה השורה במוח שהוא בפרצוף הפנימי למעלה בחב"ד שלו, ומשם מתפשט בכל הז"א: הנה אמנם הז"א שורשו הוא במקום החב"ד דיליה, אך הוא מתפשט בכל הז"ק ושם עיקר הווייתו, נמצא שהנה שמה של הז"א אינה עיקר הווייתו כי עיקרו הוא מדרגת הרוח, נמצא שכל הארה שמאיר לנשמה שבמוח הז"א, לעולם אינה בבחינת עצמיות הז"א כי הוא ו"ק ולא חב"ד. והוא לשון הרב שהנשמה 'שורה' במוח, כלומר הנשמה היא בבחינת השראה לז"א, כי עיקר ז"א הוא ו"ק.

והרוח של זה הנשמה מלובשת תוך הלבוש האמצעי הנקרא לב, כי משם התחלת פרצוף ב' הנקרא רוח: ושם הוא עיקר עצמיותו של הז"א, שהוא מדרגת רוח.

ושניהן יורדין מלובשים זה תוך זה עד מקום ראש הפ' רצוף החיצון שהוא מן הכבד ולמטה, ושם הנפש ממש, ושם באותו נפש נמצא נפש שבנשמה מלובשת בנפש הרוח, ונפש הרוח מלובשת בכל ג' חלקי הנפש ממש והבן זה מאד: ולפי מה שנתבאר, יש חילוק בין התפשטות הנשמה בכל הז"א, לבין התפשטות הרוח של הנשמה למקום הלב, והנפש של הנשמה למן הכבד ולמטה. כי התפשטות הנשמה בכל הז"א הוא בסוד השראה, שאינה מעצמיות הז"א, אלא היא למעלה מקומותו של הז"א, משא"כ הרוח בלב והנפש בכבד הוא מעצמיותו של הז"א, ובודאי שיש גם חילוק בין עצמיותו המתפשט במקום הלב של הז"א לבין עצמיותו שמתפשט במקום הכבד של הז"א.

ונבאר עתה מה שהיה בעת מיתת המלכים קודם העיבור, כי היה אז ז"א מבחי' ו"ק לבד של זה הפרצוף הראשון שכל עצמו אינו רק נה"י לבד, ונמצא שהוא חג"ת נה"י של פרצוף דאחור, ונמצא שהם ו"ק, אבל אינם רק נה"י לבד, ובזה לא יחלקו הדרושים הכתובים אצלנו: כלומר מר בזה מתיישבות הסתירות מהי עצמיותו של הז"א, שמחד נאמר שתחילתו הוא נה"י תלת גו תלת, ומאידך נאמר שעיקרו הוא ו"ק, וזוהי כל הגדרתו. והיינו דאם עצמיותו הוא ו"ק איך ייתכן שהוא רק נה"י בתחילתו, ואם תחילתו הוא נה"י איך עצמיותו הוא ו"ק, כי מה שהוא בתחילתו מורה על עצמיותו וכל מדרגותיו אינן אלא בסוד תוספת¹. אולם מעתה ביאור הדבר הוא, דתחילתו היה ו"ק דנה"י, שהם ו"ק דפרצוף הראשון שהוא נה"י דיליה, והבן.

אולם עיין ברש"ש על דברי מהר"ח"ו כאן שכתב שהז"א קודם העיבור היה רק ו"ק דנה"י שהוא הפר-

כחיבור של שני עצמים שמתחברים, אלא הוא חיבור ע"י כללות החכמה שנמצאת בכל מדרגה ומדרגה. והיינו כי המוחין הם השורש שמחבר כל הדבר במקומו שלו, כי תפיסת חב"ד מגלה איך בכל דבר יש תפיסת מוחין, כלומר אינו רק במוחין במדרגת 'מדבר', אלא גם במדרגת בעל חי, וגם במדרגת הצומח, וגם במדרגת הדומם, והיינו כי תפיסת המוחין בכל דבר מגלה תפיסת עומק של חיבור בבחינת פרצוף העליון, השלם.

נמצא כי הגרון של כללות הפרצוף שם הוא מתחיל כתר של פרצוף האמצעי ומלביש את הגרון הזה של פרצוף הפנימי כי כל בחי' ז"א עתה הם ע"ש זה הפרצוף הפנימי הגבוה מכולם וחצי תחתון של ת"ת דכללות הפרצוף דז"א שהוא עתה פרצוף הפנימי כנ"ל שם הוא מתחיל כתר דפרצוף הא' להלביש פרצוף הב' והב' מלביש לג' דפנימי: השורש לכך שהכתר הוא תחילת פרצוף האמיתי צעיר הוא בהלבשת הפרצופים באצילות, כי זו"ן מלבישים על הנה"י דא"א, או"א מלבישים על חג"ת דא"א, וא"א ועתיק הם כנגד מציאות המוחין, חב"ד. והנה אמנם עיקר מקום הלבשת או"א הוא במקום החג"ת אך הכתר שלהם הוא בגרון דא"א, כנודע דבינה דא"א הופך להיות כתר דאו"א.

ועיין בש"ש שהביא קושיית השדה הארץ, שהקשה דכאן כתב שראש הפרצוף האמצעי דז"א מגיע לגרון ולעיל בפ"ב כתב שמגיע לדעת של הפנימי, והביא שתירץ ליישב דהם ב' דעות, דעת עליון ודעת תחתון, ודעת תחתון ירד לבין כתפיו, ומה שכתב כאן שהכתר מגיע לגרון היינו למעלה מדעת תחתון זה. אולם הקשה עליו בש"ש, דח"ו לומר דמיירי הכא כשהדעת נפלה בין כתפין שהוא פגם אלא מיירי שהדעת למעלה. לכן תירץ דמיירי בדעת תחתון שמתפשט בכל הז"ק כלשון הזהיר "דעת אתי בשית סתרין ועייל בגו אדרין" והתחלתו הוא מן הגרון.

נבאר עתה צורתה דשמעתתא, הנה הז"א חיצוניותו הוא ו"ק ופנימיותו הוא דעת, נשמת ו"ק. וכמו שאז"א כתריהן מתחיל ממקום הגרון דא"א, אך הווייתו היא במקום החג"ת דא"א, א"כ או"א לא מתחילים ממקום הגרון מחמת כתרן אלא ממקום הכתפין, מעין כן הוא בז"א שכתרו של הז"א הוא אמנם מתחיל ממקום הגרון אולם הווייתו הוא הדעת המתפשט בו"ק, נשמת ו"ק, דעת המתפשט ממקום הכתפין, ולכן עיקר הווייתו מתחיל ממקום הכתפין שם מתחיל הדעת להתפשט, אולם כתרו מתחיל ממקום הגרון, מדין השראת הכתר, והוא מש"כ כאן.

¹ וכדוגמת הנוק' שעצמיותה אינה אלא נקודה שזהו ראשית ואחרית כל דרושיה כלשון הרב לעיל, והיינו שהגדרתה הוא כעצמיותה, וכל מדרגותיה שהיא עולה אינן אלא בסוד תוספת.

פִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדִבֵּר ה' מִירוּשָׁלַם

חג"ת, אולם לידתו בפועל הוא בתפיסת נה"י, ונמצא שהיא תפיסה ממוצעת בין חג"ת לנה"י, תלת גו תלת, בחינת ו"ק דנה"י.

וע"י העיבור נגדל שנעשה בו פרצוף שלם דאחור גם החב"ד שלו, אמנם כל עצמן אינם רק הנה"י יען כי כל י"ס שבנצח וי"ס שבהוד וי"ס שביסוד אינם אלא כללות נה"י בכל ספירה וספירה מהם, והרי הוא פרצוף שלם בזמן העיבור, ואינם רק נה"י לבד: כלומר ו"ק דנה"י כנ"ל לשיטת מהרח"ו, דלא כהרש"ש.

ולכאורה צריך ביאור כי הרי בתחילה בג' חודשים ראשונים הוא רק נה"י דנה"י ואינו גם ו"ק דנה"י אלא רק בג' חודשים שניים שהוא יניקה דעיבור. אולם למה שהתבאר בדברינו שהוא תלת גו תלת שהוא מדרגה ממוצעת בין נה"י לו"ק, נמצא שבנה"י דנה"י יש בו בחי' נת ו"ק באופן שהוא תלת גו תלת, והבן.

בלשון הגר"א מבואר שא"א דז"א הוא התפארת והז"א עצמו הוא יסוד, והיינו כי קו ימין הוא חסד ונצח, וקו שמאל הוא גבורה והוד, וקו האמצע הוא עיקר הז"א. הגילוי של זה הוא כי היסוד הוא איבר קצר שהוא מהות הז"א שהוא זעיר, משא"כ התפארת יש לו ג' שלישים שלמים, לכן הא"א שבז"א הוא התפארת, והיסוד הוא הזעיר. והיינו דתפיסת החג"ת שהוא התפארת דז"א שהוא א"א דז"א נכללין הנה"י בחג"ת, ותפיסת היסוד שהוא תפיסת הנה"י שהוא ז"א דז"א נכללין החג"ת בנה"י. והיינו כי יש גילוי שהנה"י עולה לחג"ת בז"א עצמו והוא כי פעמים היסוד מתחיל ממקום הטבור⁷, ואזי עיקר מציאותו הוא חג"ת, א"א דז"א, והבן.

וביניקה פרצוף שלם כלול מחג"ת ונה"י ג"כ כנ"ל: מציאות הנוק' יש בה נקודת אחת, אולם מצד שהיא עור מדת מאחורי הז"א במקום הנה"י שלו, אזי מתגלה בה מציאות של ג'. ולפ"ז מה שנתבאר שהנה"י המתגלה בז"א אינו נה"י גמורים אלא תלת גו תלת, אינו כהנה"י המתגלה בנוק' שהוא נה"י גמורים שהם רק ג'.

בדקות נוספת הנה נה"י נקרא 'לבר', אולם נה"י המ' תגלה בז"א שהוא בבחינת תלת גו תלת, היינו שכלול בו החג"ת, נמצא שאין גילוי של נה"י שהם לבר, לעומת כך הנה"י המתגלה בנוק', מתגלה שהם לבר. ובעומק מה שהז"א נותן לה נה"י דיליה שהם נעשים המוחין דילה, מתגלה נה"י שהם לבר לצורך הנוק', נה"י גמורים דעיבור בבחינת 'מעבר'. אולם בז"א עצמו מתגלה ג' רגלים שאז 'עולים לרגל' בבחינת עליה של הנה"י לחג"ת כי הנה"י הם תלת גו תלת.

צוף הראשון, וכתב שבזה לא יחלקו הדרושים, וכתב דאדרבה יחלקו הדרושים, והוא מש"כ לעיל בדרוש א' דכשנאצל הז"א הוא בב' פרצופים החיצון והאמצעי, והיינו ו"ק דכללות דז"א, ועוד הרחיב בביאורו שכל מה שצריך להשלים לז"א הוא מבחינת נשמה ומעלה והיינו מבינה דיליה אבל הו"ק שלו הרי הם שלימים, ונמצא לשיטתו דהאמת הוא כדרוש א' שז"א תחילתו הוא כו"ק דגדלות.

המורכבות בהגדרת ז"א הוא דאין לפרש מציאותו האם הוא נה"י או ו"ק, אלא הוא הגדרה ממוצעת בין נה"י לבין ו"ק, והוא ענין שהיה תלת גו תלת, כלומר הג' דרת תלת גו תלת מחד אינו נה"י כפשוטו ומאידך אינו ו"ק כפשוטו. לפ"ז מה שנאמר בדרוש א' שהוא היה ו"ק אינו ו"ק כפשוטו אלא ו"ק שהוא תלת גו תלת, ואזי הוא נקרא ו"ק דנה"י כהדרוש דפירקין כאן.

הנה הנוק' הגדרתה היא בסוד נקודה, והז"א יש לו ב' הגדרות, נה"י וו"ק. כאמור תחילתו הוא נה"י שהם בסוד ג' קוים כנ"ל, אך אינו נה"י כפשוטו אלא תלת גו תלת, כלומר אינו נה"י שהוא רק בסוד ג' קוים אלא הוא נה"י שגנוז בו תלת גו תלת, כלומר הג' של החג"ת כלור לים במציאות של הנה"י, והיינו שגנוז בו חיבור דגופא כנ"ל, ובפרט כאשר הנה"י נכלל בחג"ת נגלה יותר חיבור דגופא כנ"ל.

הוזכר, שתלת גו תלת יש בו הבחנה עליונה מסוד א"א, ויש בו הבחנה תחתונה מסוד ז"א. בסוד א"א היינו שהנה"י נכללין בחג"ת, והם סוד קיפול הרגלין דא"א לצורך לידת הז"א. בסוד הז"א היינו שהחג"ת נכללין בנה"י.

לפ"ז יתבאר עומק הסתירה האם ז"א הוא ו"ק או נה"י, והתבאר שהוא בתפיסת תלת גו תלת שהיא בחינה ממוצעת בין ו"ק לנה"י, נמצא דמדין ז"א לעצמו כאשר החג"ת כלולין בנה"י אזי הוא נה"י לבד, אך מדין שורשו בא"א אזי הנה"י נכלל בחג"ת ועיקרו הוא חג"ת, בחינת ו"ק, ודו"ק.

נמצא שיש בז"א גם מציאות של נה"י וגם מציאות של ו"ק, והיינו כי הז"א ביחס להלבשה של א"א שאו"א הם המלבישים על חג"ת דא"א אזי הז"א הוא בבחינת נה"י, אך מצד שורש הז"א בא"א, שזה אריך וזה זעיר, אזי הוא בבחינת ו"ק משורש הנה"י שנכללין בחג"ת, ואע"פ שבפועל הוא מלביש רק על נה"י דא"א, מ"מ לצורך לידתו של הז"א נעשה קיפול הרגלין בסוד נה"י שנכללין בחג"ת בבחינת ו"ק, נמצא ששורש לידתו הוא בתפיסת

⁷ ובזה יש הבחנה שאז התפארת הופך להיות הקצר והיסוד הוא הארוך, והוא סוד יעקב יוסף, מי למעלה ממך, ואכמ"ל.

הויה - היה הוזה ויהיה

על התורה

עיקר סוגיית השמות איננה כאן, ונעמוד כאן בעיקר על דברי המפרשים שעמדו לגבי נקודה זו של שם הויה כיצד נרמז בו ג' הזמנים של היה הוזה ויהיה, ומה שלמעלה מכך.

הנה, הזמנים של 'היה' ו'הוזה' רמזים שפיר בשם הויה, שהלא שם הויה מורכב מאותיות 'היה' ומאותיות 'הוזה', אולם זמן העמיד שנקרא 'היה', לכאורה אינו רמז בשם הויה, שהרי בשם הויה יש רק י אחת וז' יהיה יש צ' אותיות י.

ובדברי המפרשים נאמרו כמה מהלכים ליישב שאלה וזו.

הדברי שלום מנצח שאכן באמת כעת כאן בעולם הזה לא שייך שם 'היה', אמנם לעמיד לנצח כאשר ז' שם כנגד אותיות ו'ה' ששם הויה, יעל לאורא שם כנגד אותיות י'ה, אז יתגלה שם 'היה', שהרי אותיות ו'ה' ששם כנגד ז' יתעלו ויהפכו ל'ה' כדוגמת אורא ואז שם הויה יתפך לשם י'היה, וזה מה שרמז הרב דברי.

שיטת הגר"א צביאור דברי הרב וכפי המצואר נלשם (והוצא כאן בהגהות וציאורים), שישנם ג' היות שזהם י' צ' אותיות, וכל מדרגת היה הוזה ויהיה כלולים באותם ג' היות ונרמזים בהם, והרי שפיר יש צ' היות תרי יודין שזהם רמז 'היה'.

מהלך טספ מוצא בשמן ששן, זמן העמיד הנקרא 'היה', על-אף שאינו נרמז בשם הויה עצמו, אולם מכל מקום הוא רמז בימלי דע"ז של שם הויה שזו ים כמה וכמה פעמים אות י, ושם נרמז 'היה'.

באופן טספ מוצא בהגהות מהר"פ, ששם יהיה רמז על ידי אותיות י'ה' ששם הויה, כאשר אות ה' האחרונה מתחלפת בא' מזל חילוף ה' בא', ואז נעשה יהא שהוא לשון עמיד והוא כנגד הזמן של יהיה.

מהלך טספ מוצא בצית לחם יהודה, שאות ו' מתחלפת באות י מכוח אותיות ו'י ואז נעשה מהויה י'היה.

ובאופן טספ מנצח הצית לחם יהודה, שכאשר קוראים את האותיות י'ה' ומנקדים את ה' בסגול, זהו לשון של דבר העמיד להיות, ומאז כך רמז העמיד.

מהלך טספ מוצא בדרם שלמה בשם הצית לחם יהודה, שכאשר משנים את סדר אותיות הויה וקוראים אותם בדרך של ויהיה, יש כאן משמעות של העמיד.

ותמצית יסוד רוב ציאורים אלו, מבוסס על כך שאין בשם הויה גילוי גמור של עמיד אלא מכות ההוזה, וכעין על ידי חלפת האותיות שמחליפים אות ו' באות י, והיינו חלפת ההוזה שרמזו באות ו' ל' שזו נרמז העמיד, או מילוי דע"ז שענינו להשלים ולמלאות את ההוזה ולהביאו לעמיד, וכן ניקוד האות ו' בסגול מרמז על כך שהעמיד מתגלה מתוך ההוזה הרמזו באות ו' וכו'.

אולם צעמק, כל אלו הם ציאורים בדרך הרמז, אכן הנקודה הפנימית של הדברים היא, ששם הויה הוא הויה שלמעלה ממדרגת זמן, למעלה מהיה הוזה ויהיה, והוא מגלה את ההיות שלמעלה ממערכת הזמנים וממילא כל הזמנים כלולים בתוכו.

על העבודה

גילוי מדרגת העתיד בשם הויה אינו רמז להדיא כמו מדרגת העבר והוזה, אלא רק בדרך רמז כיצד מהוזה מגיעים לעתיד. בעומק, הסיבה והטעם לדבר, מחמת שהעתיד לעולם מקושר להוזה.

וזוה כמו שידוע השאלה הגדולה שאם הבריאה עתידה לחזור למה שהיה קודם לכן, מה אהני בכל מציאות הבריאה?

ותשובת השאלה כמו שמבואר בלשם ועוד שאמנם הבריאה תחזור לכמות שהיה, אולם מה שאירע בהוזה ישפיע תוספת הארה על העתיד, ולפי זמן הבריאה כן יהיה גודל וסוג ומהות גילוי הייחוד בעתיד. ובלישון של חכמה פנימית, הגדרת הדברים הוא, שאותיות ו'ה' יעלו ל"ה - דהיינו ז' יעלו לאו"א ושם יתגלה ייחודם.

וכלפי נקודת העבודה, על האדם לדעת שלעולם כל גילוי העתיד נקבעים על פי מעשי הוזה, ולפי כל תנאי המעשים שהתקיימו בהוזה כן יהיה מהות וסוג גילוי העתיד.

וביתר עומק, יש כאן נקודה עמוקה לעובדי ה', אשר פעמים רבות קושיא גדולה מטרידה ומפריעה אותם בעבודתם, דהלא כיון שכל הבריאה עתידה לחזור לכמות שהייתה, אם כן מה התכלית בכל הבריאה?

אכן בעומק כיון שעמיד להתגלות מציאות של ייחוד לפי ערך מעשה הנבראים, אם כן במה שתחזור הבריאה כולה למה שהיה, אין זה כפשוטו מה שהיה קודם לכן לגמרי, אלא עתיד להתגלות מציאות של ייחוד לפי ערך מעשה הנבראים, ואז בזמן העתיד כאשר הכל יחזור לכמות שהיה, כל פעולת הנבראים יהיה לה רושם מיוחד בגילוי הייחוד, ולכן עבודת הנבראים חשובה כל כך.

אכן כל זה מצד מדרגת הויה שמתגלה בה היה הוזה ויהיה, ומצד כך זמן העתיד - יהיה, מתגלה רק דרך ההוזה, משום שגילוי העתיד נקבע לפי זמן ההוזה. אכן מצד המדרגה הגבוה יותר יש הויה שמעל היה הוזה ויהיה, ומצד כך אכן הבריאה תחזור לגמרי לכמות שהיה ולא יהיה כלל תכלית בבריאה, ומצד מדרגה זו גם אין צורך במטרה ותכלית לכל הבריאה. כי כאשר נגלה אין סוף אין תפיסת תכלית, כי תכלית ואין סוף אלו הם תרתי דסתרי ההדדי.

הנה השם הגדול שהוא

בן ד' אותיות הויה נקרא

כן על הוראות הויותיו

הנצחית וקיומו לעד היה

הוזה ויהיה טרם הבריאה

ובזמן קיום הבריאה ואחרי

התהפכו אל מה שהיה.

ואם לא נבראו העולמות

וכל אשר בהם לא יוכל

ליראות אמיתת הוראת

הויותיו יתברך הנצחית

בעבר והוזה ועתיד ולא

יהיה נקרא בשם הויה

כנ"ל.

^א ובלשון חב"ד זה מוגדר בלשון של 'תרון האור מהחושך'. עיין תניא חלק א פרק לו, ובתורה אור פרשת נח ועוד רבות.

^א ועיין עוד תוספות יו"ט סוכה פרק ד משנה ה, ובמגן אברהם או"ח סימן ה' ס"ק ב.

^ב כאן באות ג וז"ל: ואחרי התהפכו אל מה שהיה, אמנם לא יתבטל ח"ו, אלא שיוצרכו כל הגופות והכלים ויתבטל כל החומרות והעביית, ויתאחד כל גוף לגשמה, וכן יתעלו מעילוי לעלוי עד שיתייחדו כולם זה בזה, ויתאחד הכל בו ויהיה ה' אחד ושמו אחד, וה' הוא גילוי שבאצילות, שיתוסף ויתגלה אור א"ס באצילות ויתגדל הייחוד בהם בתכלית האפשרי, ושמו, הוא גילוי אשר בעולמות ב"ע, שגם כל העולמות ב"ע, אשר שם הוא שמו ומלכותו, יודרכו ויתעלו להתייחד כולן בשרשן בקודש, ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, וכן"ל אות א'. ועיין עוד בזה בליקוטי תורה להאריז"ל בזכריה י"ד.

צורת אדם

הנושא הכללי הוא עין - חלקיה
בנושא עין - הגזונים שבעין!

יום שלישי ט' אלול תשפ"ה
רח' הרב בלוי 33 ירושלים
20:30

לאזנה לשיעור בקול הלשון

USA ישראל ♦ 073-295-1245 605-313-6660

ומקיישים: כוכבית [*] סולמית [#] ->

[#] -> [xxxxxxxxx] סולמית [#]

צורת אדם 001 יסודות כלליים בצורת אדם	35060279
צורת אדם 002 מבנה הגולגלת	35332044
צורת אדם 003 גולגלת-חלל-אוויר-מוחין	35864656
צורת אדם 004 אופני שורשי צורות המחשבה	35949634
צורת אדם 005 מח חכמה	36092633
צורת אדם 006 מח בינה	36345017
צורת אדם 007 מח דעת	37279529
צורת אדם 008 עיניים-ראייה	37323050
צורת אדם 009 אוזניים-שמיעה	37391066
צורת אדם 010 חוטם-חוש הריח	38119459
צורת אדם 011 פה דיבור	38424100
צורת אדם 012 עורף	38489170
צורת אדם 013 צואר	38603719
צורת אדם 014 מצח	38953647
צורת אדם 015 זקן	39091166
צורת אדם 016 גרון	39831851
צורת אדם 017 חך	40075566
צורת אדם 018 לשון	40224569
צורת אדם 019 שיניים	40300698
צורת אדם 020 שפתיים	41106107
צורת אדם 021 פאת הראש	41789682
צורת אדם 022 פאת הזקן	41893582

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורנו הרב
שליט"א
'ב'קול הלשון
ישראל 073.295.1245

רכישת ספרי הרב
ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
USA 718.871.8652
books2270@gmail.com

לקבלת העלון
בדוא"ל
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון
בפקס 03.548.0529

כל הזכויות ©
שמורות
'בילבבי' משכן אבנה'
טלפון 052.763.8588
פקס 03.548.0529
bilvavi231@gmail.com